

Baba Basra Sources 69

רבינו גרשום מסכת בבא בתרא דף לד עמוד ב

ומ"ש משני שטרות היוצאין ביום אחד. שהיו שניהן באין שהלוו לו כאחד ביום א' ולכל א' מהם משועבד קרקע ומכרו לא' והן באין לטורפן ואין שטר א' מהם מוקדם מחבירו דרב אמר יחלוקו. שניהן:

ושמואל אמר שודא דדייני. כלומר להיכא שתינטה דעת ב"ד שדעת הלוח מחבב טפי להווא מלוה יהבי' לפי שמחבבו יותר הקדימו אותו ולוה ממנו ושיעבד לו קודם לזה (שמוטב ליתנו) והא שלו ובתר ב"ד אזלי' והכא אמאי אמרי' כל דאלימ גבר:

התם ליכא למיקם עלה דמלתא. משום דהנהו תרי שטרי תרווייהו שוין בממון ובזמן ולא מצי לאחזוקי האי טפי מאידך מש"ה אמר מר יחלוקו ומר אמר שודא דדייני:

אבל הכא איכא למיקם עלה דמלתא. דכל חד מינייהו מצי מייתי היום ומחר עדים דדידיה היא ולא דחבריה משום הכי לא אמרי' דיחלוקו אלא כל דאלימ גבר:

חדושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף לד עמוד ב

ופרכין ומ"ש משני שטרות היוצאין ביום אחד. פי' שטרי מכר או מתנה כדפרישנא בדוכתא (כתובות צ"ד ב'). רב אמר יחלוקו וכו' [ושמואל אמר שודא דדייני]. פי' שיתנוהו הדיינים למי שנראה להם וכן אמרו בגמרא הדיינים מחליטין אותו למי שירצו, ולכך אמרו בירושלמי (כתובות פ"י ה"ד) שו[ח]דא דדייני והוא דרך גוזמא לומר שהדבר בידם, ואסיקנא בדוכתה (כתובות צ"ד ב') דרב ושמואל בפלוגתא דרבי מאיר ורבי אלעזר קמיפילגי רב כר"מ דאמר עידי חתימה כרתי ולא עידי מסירה הילכך שפיר זכו כאחת בסוף היום שהוא מוכיח מתוכו ואפילו נמסר להם בזה אחר זה והם כשותפין וחולקין, ושמואל דאמר שודא דדייני כר' אלעזר דאמר אף עדי מסירה כרתי, ולדידיה מסתמא נמסר להם בזה אחר זה בו ביום כדי שלא יהא מוקדם דכיון שהם שני שטרות לא היה נותן להם בבת אחת, וכיון דכן כל שנמסר לו תחילה זכה ואי דמר לא דמר הילכך לא עבדינן חלוקה דמפסדי ודאי לחד מינייהו, ושודא עדיפא דאפשר דיהבינן ליה למי שהוא שלו, וקושיא דהכא מדשמואל אתיא שפיר דהכי נמי לפי טענותיהם אי דמר לא דמר וכן דעת רוב המפרשים דלא פרכין [אלא] מדשמואל ומשום דהילכתא כוותיה בדיני נקטינן ליה סתמא, ויש לפרש ג"כ דמקשינן מדרב נמי דה"נ אפשר שאין טוענין האמת ותרווייהו היא וכיון שכן נחלוק ולא נימא כל דאלימ גבר, וכהיא דאמרין התם (ב"מ ב' ב') אימור בהדי הדדי וכו', (א"כ דכ"ע) [א"נ דעד כאן] לא פליגי רב התם אלא משום דס"ל שזכו ודאי בבת אחת כר"מ הא בהא דהכא דהוי ספקא מודה לשמואל דשודא עבדינן וזה יותר נכון. ופרקינן דהתם ליכא למיקם עלה דמילתא. פי' רש"י ("י) שאפילו יביא עדים שנמסר בזה אחר זה שניהם זוכין כאחת בסוף היום, ואין זה נכון אליבא דשמואל, אלא ה"פ דסתמא דמילתא דלא דכירי לה סהדי הא למי שנמסר תחלה, וכ"ש אם כבר שאלו להם ולא ידעו עד עתה דתו לא ידעו וכ"ש אם מתו, אבל הכא בעדות אבות אף על גב דלא אשכח חד מינייהו סהדי עד השתא קרוב הוא דמשכח מכאן ולהבא.

נימוקי יוסף מסכת בבא בתרא דף יח עמוד א

התם ליכא למיקם וכו'. דכיון שהם יודעים מי הם העדים ולא יכלו לעמוד על נכון הדבר מפני ששכחו הענין או שמתו העדים תו ליכא למיקם:

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף צד עמוד א

אתמר: ב' שטרות היוצאים ביום אחד, רב אמר: חולקין, ושמואל אמר: שודא דדייני. לימא, רב דאמר כר"מ, דאמר: עדי חתימה כרתי,

ושמואל דאמר כרבי אלעזר, דאמר: עדי מסירה כרתי! לא, דכולי עלמא כרבי אלעזר, והכא בהא קמיפילגי, רב סבר: חלוקה עדיפא, ושמואל סבר: שודא דדייני עדיפא.

רש"י מסכת כתובות דף צד עמוד א

ב' שטרות - מכר שדה אחת לשני בני אדם ביום אחד.

שודא דדייני - לפי ראות עיני הדיינין יטילו הזכות והחובה.

שודא - לשון השלכה כמו ירה בים דמתרגם שדי בימא (שמות טו).

כרבי מאיר דאמר - לענין גט עדי חתימה עיקר כריתות וכן לענין השטרות ואלו שניהם נחתמו ביום אחד ובמקום שאין כותבין שעות גלו דעתייהו דאין מקפידין על הקודם לחבירו ואפילו זה שחרית וזה במנחה אין זה גובה יותר מזה הלכך מאי שודא דדייני איכא למימר אין אדם יכול ליפות כחו של זה משל זה.

רש"י מסכת כתובות דף צד עמוד ב

ושמואל דאמר כרבי אלעזר דאמר - אף על פי שאין עליו עדים אלא שנתנו בפני עדים גובה מנכסים משועבדים שאין העדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם שמא ימותו עדי מסירה או ילכו למדינת הים אלמא עדי מסירה עיקר והכא יש לומר שמא האחד היה חביב עליו יותר וקדם ומסרו לו ואת השני הטעה וכי לא ידעינן נימא שודא דדייני לפי מה שהם רואים מי מהם היה רגיל אצלו יותר דשודא עדיפא מחלוקה.
דכולי עלמא כר' אלעזר - דקיימא לן כוותיה בגטין ואיכא למימר שודא ואיכא למימר חלוקה ובהא פליגי.
חולקין - אלמא חלוקה עדיפא.
ר"מ היא - וליכא למימר שודא בחתימתו.

תוספות מסכת כתובות דף צד עמוד א

לימא רב דאמר כר' מאיר דאמר עדי חתימה כרתי - וכיון דעיקר הוא השטר ומתוך עדים החתומים בשטר אין ניכר שקדם קנינו של זה לקנינו של זה הלכך קונין שניהם בבת אחת אפי' נכתב ונחתם ונמסר לאחד תחלה ואח"כ נכתב ונמסר לשני אף על פי שמתוך עדי מסירה ניכר דלא חשיב להו עדי מסירה עיקר והכי מוכח בגטין דתנן בפ' כל הגט (דף כד:) כתב לגרש את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה ודייק בגמ' הא גדולה מצי מגרש אמר רבה זאת אומרת שני יוסף בן שמעון הדרים בעיר אחת מוציאין שט"ח על אחרים א"ל אביי אלא מעתה רישא דקתני פסול לגרש בו ה"נ שני הוא דלא מגרש ביה הא ראשון מצי מגרש ביה והא אמרת אין אחר יכול להוציא שטר חוב עליהם אלא מאי אית לך למימר בעדי מסירה ור' אלעזר משמע אבל לר"מ אפי' ראשון לא מצי מגרש אף על פי שניכר מתוך עדי מסירה הואיל ומתוך עדי חתימה אין ניכר, מ"ר, ונראה לרבי דמיירי הכא במתנה או במכר במקום שכותבין את השטר דבמקום שאין כותבין שהקרקע נקנה בכסף ובחזקה ובחליפין והשטר אינו עומד אלא לראיה התם כולי עלמא מודו דאמרינן שודא דאין צריך התם שיהא ניכר מתוך עדי חתימה איזה קנה תחלה הואיל ואינו אלא לראיה בעלמא ור"ת מפרש הא מילתא בענין אחר וז"ל שני שטרות היוצאין ביום אחד מכר שדה אחת לשני בני אדם האחד עיקר אבל שני שטרות של שני בעלי חובין חולקין לכ"ע כדתנן במתניתין חולקות בשוה ובעל כרחך כשכולן יוצאין ביום אחד וטעמא דשניהם אמת ושעה אחת בירושלים כיום אחד בעלמא דמי לימא רב דאמר כר"מ דאמר עדי חתימה כרתי ואפשר דנחתם בבת אחת דהנך סהדי חתום אהאי והנך סהדי אהאי בהדי הדדי ומסתמא כיון שהחתימה עיקר המסירה היתה לדעת חתימה אף על פי שהיתה זו אחר זו והוי כנמסר בבת א' דהיכא דכתבי שעות תלינן מסירה אחר שעות חתימה ה"נ תלינן המסירה בשעת חתימה ואפי' אם תימצי לומר לצמצם אי אפשר ואחד מהם נחתם קודם לחברו איהו מיהו סבר דשניהם נחתמו בבת אחת ואין דעתו כלל כשמוסר להם אפי' בזה אחר זה שיקנה אחד יותר מחברו אלא דעתו שיקנה זה כמו זה והוי כאילו מסר שניהם בבת אחת ואין מועיל הקדמת החתימה כלום ואי נמי העדים שוים בשני שטרות אימא בשעה שעסקין באותו ענין חתמו דקנין יכול לחזור בו או לקיים שניהם הלכך אמר רב חולקין ושמואל דאמר כרבי אלעזר דאמר עדי מסירה כרתי וכיון שיוצא השטר מיד המוכר ליד הלוקח נזהר הוא שלא למסור בבת אחת אלא זה שלא בפני זה דהמסירה ביד המוכר דכותבין שטר למוכר אף על פי שאין לוקח עמו אבל החתימה לר' אלעזר לאו עיקר הוא ולא תלינן ביה הלכך אמר שמואל שודא דדייני שיש כח ביד הדיינים מובהקים ליתן לכל מי שירצו דהואיל וא"א לפי הענין להיות בבת אחת אימור איתרמי לאותו שזכה וכן (לעיל דף פה:) גבי שני טוביה שניהם ת"ח דאיכא שודא וכן גבי ההיא דכאן אמרו בשילהי פ"ק דגיטין (דף יד: ושם) דמייתי הכא וכן בי' יוחסין (קדושין עד. ושם) גבי נאמן הדיין וכן בהמוכר את הבית (ב"ב סב:) גבי רכבא דדקלי וכן בשבועת העדות ברישיה (שבועות ל:) וגבי אמר רב נחמן בחזקת הבתים (ב"ב לה. ושם) מדמינן דינא דאלימ גבר לשודא דדייני ומשינן דמאן דאלימ גבר איכא למיקם עלה דמילתא שודא דדיינא ליכא למיקם עלה דמלתא ולא משום אומדנא דעתא אבל במקום שיכולין לזכות שניהם בבת אחת א"נ ב' בעלי חובין ביום אחד או שתי כתובות ביום אחד כולי עלמא מודו דחולקו דחשו רבנן להפסד בעלי חובין משום נעילת דלת ולכתובת אשה משום חינא אבל בלקוחות א"נ במתנה עבוד שודא היכא דאיכא למימר דחד קדים והאחר שקר עד כאן לשון ר"ת [וע"ע בתוס' לעיל פה: ד"ה שודא].

חדושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף לה עמוד א

והא דאמרין ליכא למיקם עלה דמלתא. מתוך השטר קאמר, וכיון דמתוך השטר ליכא למיקם עלה דמילתא אמר שמואל שודא דדייני, שהרי עדים לפניך מעידים ששניהם ביום אחד, ואין אומרים יבאו אחרים ויעידו שזה קודם לזה, אלא אמרינן כשם שאלו לא דקדקו בשעות כך אלו לא דקדקו, כלומר דעידי מסירה גופייהו לא דייקי בשעות ומסתמא בחד יומא אימסר לתרוייהו, וכיון דודאי דחד מינייהו הוא שמסר לזה ואח"כ לזה, דלא שכיח דמסר לתרוייהו בבת אחת, וסהדי לא דייקי בה, עבדינן שודא, אבל הכא איכא למיקם עלה דמילתא. והרב רבי שמואל ז"ל כתב דליכא למיקם עלה דמילתא, שאפילו אם יבאו עדים ויעידו שזה נכתב ונמסר בבקר וזה בערב הלא אין הקדמה לשעות וכו' כדכתיב בפירושי. וליתא דאליבא דשמואל ודאי דסבר עידי מסירה כרתי יש הקדמה בשעות ומשום הכי הוא דאמר שודא עדיפא וכדאוקימנא בגמרא התם כרבי אלעזר דאמר עידי מסירה כרתי, ועוד קשה דאפילו לרב נמי היאך אפשר לומר שאם כתב ומסר לראשון ואח"כ כתב ומסר לשני לא יקנה ראשון, וכי הכותב שטר מתנה ומסר יכול לחזור בו כל אותו היום, ואם כתב בו חדש או שנה יכול לחזור בו כל זמנו, אלא אכן בגמרא הכי קאמרין, דלמאן דאמר עידי חתימה כרתי אם כתב וכתב ומסר בין בו ביום בין ביום אחר כיון דתרוייהו קנו מעידן חתימה עבדינן חלוקה, ולא חיישינן לשמא כתב ומסר ואח"כ כתב ומסר כי היכי דלא חיישינן לר' אלעזר שמא מסר לשניהם בבת אחת, ובכי האי גונא הוא דאמר רב אין הקדמה בשעות ולפיכך חולקין ששניהם שותפין בו.

לחם משנה הלכות זכיה ומתנה פרק ה הלכה ו

[ו] שני שטרות שזמנן ביום אחד כו'. פ' חזקת הבתים הקשו גבי ההיא ארבא דאמר ר"נ כל דאלימ גבר ומאי שנא משני שטרות היוצאים ביום אחד דרב אמר יחלוקו ושמואל אמר שודא דדייני ותירצו התם ליכא למיקם עלה דמילתא הכא איכא למיקם עלה דמילתא ע"כ. ופי' רשב"ם שם התם בשני שטרות ליכא למיקם עלה דמילתא היום או למחר שיביא האחר עדים ויטול שהרי השטרות שוין בזמן ואפילו אם יבאו העדים ויעידו שזה נכתב ונמסר בבוקר וזה בערב הלא אין הקדמה בשעות כמו שפירשנו למעלה וליכא למימר שמא זה נמסר תחלה יום או יומים או חדש ואח"כ נמסר לשני דמסתמא כיון שנכתבו ביום אחד נמסרו וכו' ע"כ לפירוש רבינו ז"ל דמפרש דטעם שמואל הוא דס"ל כר"א ואילו באו עדים ואמרו לזה נמסר בבוקר ולזה נמסר בערב זה שנמסר לו ראשון קנה דעידי מסירה כרתי הילכך שודא עדיפא דדילמא אתו סהדי ומסהדי ואמרי דהכי הוה מעשה א"כ קשה טובא היכי קאמר דהתם ליכא למיקם עליה דמילתא הא איכא למיקם דילמא אתו סהדי ומסהדי לזה נמסר בבקר ולזה בערב בשלמא לרשב"ם ניחא דסובר דאפילו לזה נמסר בבקר ולזה בערב לא איכפת לן כיון דאין כותבין שעות אלא לרבינו ז"ל קשה. ולרשב"ם נמי קשה דהא בפ' מי שהיה נשוי אמרי' בברייתא שני שטרות היוצאין ביום אחד חולקים כתב לו ומסר לאחר זה שמסר לו קנה משמע דכשנמסר לזה בבקר ולזה בערב קנה וסייעתא לרבינו ז"ל ותויבתא לרשב"ם ז"ל וכו' רשב"ם ז"ל מוקי לה באתרא דכתבי שעות מ"מ אמאי לא מקשה בפ' חזקת הבתים מהך ברייתא מאי שנא מההיא ארבא וליכא לתרוצי דליכא למיקם עלה דמילתא דהא כיון דאירי באתרא שכותבין שעות איכא למיקם עלה דמילתא היכא שבאו עדים מי היה קודם. ונראה לתרץ לרשב"ם ז"ל דמוקי לה כשנמסר יום או יומים קודם לחבירו דאע"ג דשני השטרות הם ביום אחד המסירה היה בימים חלוקים וכמו שהקשה הוא ז"ל בפרק חזקת הבתים וליכא למימר שמא מסר יום או יומים וכו' ובהא מוקי לה לברייתא. ורבינו ז"ל יתרץ דמאי דקאמר בגמ' דא"א למיקם עלה דמילתא לאו דאי אפשר למיקם אלא שאין הדבר מצוי כל כך כיון שנכתבו ביום אחד כההיא דארבא ודוחק:

פני שלמה מסכת בבא בתרא דף לה עמוד א

[התם ליכא למיקם עלה דמילתא. והקשה הרמב"ן הלא אם יבואו עדים שמסר לזה תחלה זה זכה, וגם הלח"מ [בהלכות זכיה ומתנה פ"ה ה"ו] הקשה כן, ותירץ וסיים ודוחק. ונלע"ד דלכאורה קשה מ"ש התוס' [ד"ה רב אמר] דקו' מרב דאמר יחלוקו, והלא ר"נ לשיטתו ס"ל כשמואל דאמר שודא באמיה דרב"ח. וצ"ל משום דבאמת אפושי פלוגתא לא מפשינן, וכיון דחזינן דרב סבר אף במקום דאיכא למימר שודא יחלוקו, ונהי דשמואל פליג עליה, מ"מ ודאי מודה ליה דבמקום דל"ל שודא, כגון שאם העדים לפנינו ויאמרו דלשניהם מסר בפעם אחת, אף שכתבו התוס' דלא שכיח, מ"מ אי איתרמי ודאי מודה שמואל דיחלוקו. וא"כ הכא בזה אומר של אבותי דל"ל שודא, ודאי אף שמואל מודה דיחלוקו, ופריך הגמ' שפיר. ועל זה משני התם ליכא למיקם עלה דמילתא, כלומר התם בגוונא דל"ל שודא, דהיינו שמסר לשניהם בפעם אחת ליכא למיקם, ואם מסר לה שלא בפני זה באמת סבר ר"נ בשמואל דשודא וזה לא שייך הכא וק"ל, וזה לע"ד ישוב נכון].

[כת"י]

רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק ט הלכה ז

שנים שהיו אוחזין בכלי אחד או שהיו רוכבין על גבי בהמה אחת, או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג או יושבין ז בצד ערמה של חטים ומונחות בסמטא או בחצר של שניהם זה אומר הכל שלי וזה אומר הכל שלי כל אחד משניהן נשבע בנקיטת חפץ שאין לו בזה הדבר פחות מחציו ויחלוקו, ושבועה זו תקנת חכמים ח היא כדי שלא יהיה כל אחד תופס בטליתו של חבירו ונטל בלא שבועה.

הגהות מיימוניות הלכות טוען ונטען פרק ט הלכה ז

[ז] מתוך לשונו נראה דעתו כריצב"א שפירש דלאו דוקא אוחזין מדאמר תלמודא לימא מתני' דלא כר' יוסי כו' אלא מאי רבנן הא אמרי השאר יהא מונח עד שיבא אליהו והאי נמי כשאר דמיא אלמא מדמי ליה לשאר דאין שניהם מוחזקין וטעמא דיחלוקו ולא אמרינן כל דאלים גבר כההיא ארבא בפ' ח"ה דהכא אימר תרווייהו בהדי הדדי אגבהו או קנאוהו ודלא כרש"י וכר"ת שפירשו דוקא אוחזים והא דמדמי ליה לשאר אר"ת דיד נפקד הוי כשניהם מוחזקין אבל אי מנח אארעא אין בו דין חלוקה אלא כל דאלים גבר כההיא ארבא ובס"ה כתב כדברי ר"ת שאם לא היה אוחז לא זה ולא זה כל דאלים גבר כההיא ארבא שאין לנו למחות ביד הבא לתפוס מאחר שאין אדם מוחזק בה ואין יודעין של מי הוא ע"כ. וכן לר"י לא נראה פירוש ריצב"א ע"ש ועיין לקמן סוף פ"י:
[ח] אמר ר' יוחנן כו' ודלא כאב"י דאמר חיישינן שמא ספק מלוה ישנה יש לו עליו עיין לעיל פ"ו:

מגיד משנה הלכות טוען ונטען פרק ט הלכה ז

[ז] שנים שהיו אוחזין וכו'. ראש מס' מציעא שנים אוחזין בטלית זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני וכו' עוד במשנה היו שנים רוכבין על גבי בהמה או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי וכו' ומבואר במשנה שם שזה נשבע וזה נשבע כמ"ש רבינו והוא מתקנת חכמים דמדין תורה כיון ששניהם תפוסין לא היו צריכים שבועה ורבינו כתב כלי ולא הזכיר טלית לפי שיש בדין הטלית חלוקין יתבארו בסמוך. ודע שיש מן המפרשים סבורין שאם היה אחד אומר אני ארגתי טלית זו ואחד אומר אני ארגתייהו כיון דאיכא ודאי רמאי יהא מונח עד שיבא אליהו ולא אמרו יחלקו אלא במה שאפשר ששניהם זכו בו כאחד ונתלו בזה בסוגית הגמ' ודעת רבינו עיקר שלא חילק בזה דבכל גוונא חולקין בשבועה וכן נראה מן ההלכות ומדברי רבינו וכ"כ הרשב"א ז"ל:

תוספות רי"ד מסכת בבא מציעא דף ב עמוד א

שנים אוחזין בטלית. פי' דוקא אוחזין דכיון דהוא בידם לא אמרי' להו כל דאלים גבר שאין זה דין שנאמר לאלים תקוף את החלש ותוציא את שבידו ותזכה בו אבל אם לא היו שניהן תפושין כגון דמנח בסימטא קמיהו ומריבין עליו אמרינן כל דאלים גבר כדמוכח בפ' חזקת הבתים גבי ההיא ארבא דהוו מינצי עלה בי תרי דדיינין להו כל דאלים גבר והמטלטלין והקרקות בזה שוין דאמרי' התם זה אומר של אבותי אמר ר"נ כל דאלים גבר ומקשי' התם מהא דתנן המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה זה אומר עד שלא מכרתי ילדה וזה אומר משלקחתי ילדה יחלוקו פי' ואף על גב דהא מתני' אוקימנא לה בפ' השואל כסומכוס שפיר מקשה מינה דע"כ ל"פ רבנן עליו דסומכוס אלא משום דאיכא למוכר חזקה דממונא והו"ל לוקח המוציא מחבירו עליו הראי' אבל אי ליכא חזקה הווי אמרי' יחלוקו כסומכוס ומתרץ התם ליהא אית לי' דררא דממונא ולהאי אית לי' דררא דממונא אבל הכא אי דמר לא דמר ואי דמר לא דמר פי' התם השפחה רשות שניהם שלטה עלי' שיצאתה מרשות המוכר ונכנסה לרשות הלוקח ונסתפקנו ברשות מי ילדה ודמיא כאלו שניהן אוחזין בה אבל הכא אי דמר לא דמר דלעולם לא היתה אלא בחזקת א' מהן הילכך אין ראוי לב"ד לדון יחלוקו אלא מסתלקין הן מן הדין ואומרים להן כל דאלים גבר:

חתם סופר מסכת בבא בתרא דף לד עמוד ב

ההיא ארבא וכו' קצת יל"ד דבתחלה ה"ל לסדר ההוא דר"נ זה אומר של אבותי ופסק ר"נ אלים גבר והדר האי עובדא דארבא דפליגי אי תפסי'. ומזה משמע קצת דעובדא דארבא לא מיירי שהי' של אבותיו. אלא שהי' מציאה ואפשר דליכא רמאי ותרווי' בהדדי אשכחיהו וכיון דליכא רמאי וגם אין שניהם אוחזין בו הדין פשיט דאלים גבר בלי הוראת ר"נ. אך בההיא דזה של אבותי דאיכא רמאי אעפ"י שאין שניהם אוחזין ה"א יהי' מונח קמ"ל ר"נ דאפ"ה דינא כל דאלים גבר. וזה דלא כהריב"א דס"ל היכי דליכא רמאי ואין שניהם אוחזין יחלוקו וא"כ ע"כ ההוא ארבא נמי דאיכא רמאי ולא במציאה מיירי וכ"כ רמב"ן בחידושו וכו' היינו דר"נ וקשה כנ"ל דה"ל להקדים הא דר"נ ברישא. ואולי י"ל לר"ח דלא עבדי' שודא אלא בקרקע הוה ס"ד בארבא מטלטלי' עבדי' אלים גבר ובקרקע שודא קמ"ל ר"נ ולזה עוררני תלמיד א':